

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

CHRYSANTHEMUM X GRANDIFLORUM

Foto: Floradania.dk

	Chrysanthemum x grandiflorum (Pottekrysanthemum) Hedder nu: Dendranthema
Botanik	Familie: Compositae Hjemsted: Japan, Kina.
Sorter	Der findes et stort antal sorter i farverne hvid, gul, rust og rødviolet, og der findes både fyldte og enkeltblomstrende typer. Nye sorter kommer stadig på markedet. Med hensyn til navn henvises til formeringsfirmaernes kataloger, eller småplanteleverandører.
Formering	Stiklingeformeres. Stiklingerne bør stikkes straks efter modtagelsen. Evt. opbevaring til næste dag bør ske ved 13-14°C. Stikkes direkte i salgspotten. Etbenede i 9 eller 10 cm potter. Trebenede 11 eller 12 cm potter. Jord: Lys mellemfin sphagnum med kalk, gødning og evt. ler. Mange standardjordblandinger kan anvendes. Der formeres under plastic med 15-20 huller pr m², og den fjernes efter ca. 7 dage, hvorefter der med fordel anvendes tåge. Temperatur 22-23°C. Formeringsarealet vil udgøre ca. 10% af det samlede areal.
Potning Pladsforbrug	2 til 4 uger efter stikning (afhængigt af årstiden) flyttes planterne fra formering på afstand. Etbenede i 9 cm: Formering pottetæt Slutafstand 45-50 stk./m². Trebenede i 11 cm: Formering pottetæt Slutafstand 25-28 stk./m².
Klimaforhold	Temperatur: Efter roddannelse: 18-20°C døgnet rundt, luft ved 25°C. Luftfugtighed: Bør ikke være for høj. Risiko for nedslag, der kan medføre svampeangreb. Skygge: Kun i solrigt vejr skygges der, idet kraftig sol kan blege stærkt farvede blomster.
Vand	Vanding:

Gødning CO₂	Efter 2-4 mm fordampning. Moderat vanding mod kulturens afslutning. Gødskning: Der vandes ved hver vanding med 1-1,5 promille blandingsgødning sammensat i forholdet: N : P : K : Ca : Mg 100 : 21 : 119 : 29 : 8 + mikronæring. Lv. 1,8-2,0, de sidste 8-14 dage dog kun 1,2-1,4. Jordprøve til kulturkontrol. Passende værdier vil være: pH : Nv : Kv : Fv 6-6,5: 65 : 40 : 35 CO₂ - dosering på 600-800 ppm giver kraftigere vækst.
Lys	I vinterperioden forbedres kvaliteten betydeligt ved at give tilskudslys, 30-50 W installeret pr. m², SON-T lamper, moderplanter dog 50-60 W pr. m².
Vækstregulering	Knibning: Der knibes blødt, når planten er kommet i god vækst, 10-12 dage efter stikning.
Blomsterinduktion	Dendranthema er en kortdagsplante, og den må derfor kortdagsbehandles for at blomstre. 10 timer dag og 14 timer nat giver det bedste resultat. Kortdagsbehandlingen begynder når planterne stikkes. For høj temperatur under mørklægningsgardinerne, d.v.s. over 30°C, kan ødelægge blomsterdannelsen. For lav temperatur, d.v.s. under 13-14°C kan forsinke blomstringen 5-6 uger i forhold til 18-20°C.
Planteskadegørere	Lus, spindemider, mellus, trips, franklinielle occidentalis, minerfluer, gråskimmel, fusarium, pythium, phytophthora, hvis krysantemumrust
Moderplanter	Da moderplanter skal være vegetative, må de langdagsbehandles, 18-20 timer dag. Langdageeffekt kan også opnås ved glimtbelysning, 2 min. lys og 6 min. mørke, som natafbrydelse. Denne må begyndes midt i august og fortsætte til begyndelsen af maj, og tiden er fra 1 til 7,5 timer. For at få en god stiklingeproduktion, især om vinteren, er det dog nødvendigt med vækstlys 50-60 W installeret pr.m², SON-T lamper. Lamperne er tændt, så dagen bliver

	18-20 timer, kan også tændes på meget mørke dage. Moderplanterne skiftes hvert halve år, da stiklingeproduktionen aftager meget med plantens alder. Opbygningen af moderplanter varer 6-8 uger, og der kan tages stiklinger i 3-4 måneder. Produktionen er ifølge svenske oplysninger ca. 2.500 stiklinger pr. m² pr. år.
Beskrivelse af salgsplanten	Generelle krav: Faste planter, som er regelmæssigt og godt besat med knopper og blomster i passende udvikling. Planterne skal være rene, veludviklede, velformede, velbehandlede (d.v.s. uden stød, rifter, tryk m.v. samt velafpudsede), ubeskadigede samt friske og sunde (d.v.s. fri for skadedyr, svampe- og bakteriesygdomme m.m.). Pottestørrelse 9 cm: 1 stikling pr. potte. Minimum 3 skud pr. potte. Salgshøjde 15-20 cm over pottekant. Pottestørrelse 11 cm: 3 stiklinger pr. potte. Minimum 6-7 skud pr. potte. Salgshøjde 20-25 cm over pottekant.
Litteratur	Christensson, Hans, 1987: Krysantemum i krukka. Fakta/Trädgård nr. 447. Christensson, Hans, 1987: Krysantemum effekter av dagslängd och temperaturer. Fakta/Trädgård nr. 489. Walter Rüniger: Licht und Temperatur im Zierpflanzenbau, Paul Parey, Berlin 1976.